

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ROK IV | ŁÓDŹ, Poniedziałek, 11 października 1926 r. | NUMER POJEDYŃCZY 15 GROSZY. | NR. 282

Wojna domowa we Włoszech!

Wojska królewskie staczają krwawą walkę z milicją faszystowską.

Zatarg pomiędzy oficerami przyczyną wypadków.

Genoa, 10 października.
Pomiędzy milicją faszystowską a regularnymi oddziałami wojskowymi, stacjonującymi w Genui, doszło do krwawych starć na następującym tle:
Oficer faszystowski uderzył na ulicy jednego z żołnierzy w twarz, który rzekomo nie pozdrowił oficera. Żołnierz użalił się swojemu dowódcy, który wezwał oficera na przesłuchanie. Podczas

tego przesłuchania oficer faszystowski uderzył pułkownika szpicrutą w twarz, przyczem oświadczył:
„Tak nauczył nas Mussolini reagować na bezczelność”.
Na powyższe pułkownik odrzekł:
„Tak odpowiadają oficerowie królewscy!”
i w tym momencie wyjął rewolwer, zabijając na miejscu oficera faszystowskiego.

Na wieść o tym wypadku wszyscy faszyci obecni w Genui oraz okolicy zaatakowali koszary wojskowe, lecz wojsko odparło atak, strzelając z kulami do faszystów.
Po obu stronach jest wielu rannych. Natychmiast wdrożono dochodzenie. Sąd uwolnił pułkownika.
Dowódca milicji faszystowskiej, Gonza, podał się z tego powodu do dymisji.

Obowiązek poprzeć związek.

DZIEKI NASZYCH OJCÓW MIASTA PRZYŚLOWIOWEJ WPROST MĄDROŚCI, POTWÓR W SADŁO WCIAŻ OBRASTA KONSUMENTÓW CHRUPIAC KOŚCI, GDY POMOCY NIKT NIE DAJE PRÓCZ TŁUMACZEN I WYKRĘTÓW, KONIECZNOŚCIĄ POZOSTAJE, POPRZEC ZWIĄZEK KONSUMENTÓW

Odcięta głowa w kukurydzy.

Lwów, 10 października.
We wsi Hruszów w powiecie kołomyjskim dwaj chłopcy 13-letni zamordowali swego rówieśnika za to, że nie chciał im zwrócić długu w kwocie 2ch złotych.
Chłopcy wciągnęli swego dłużnika w kukurydżę, odcięli mu głowę i tam zostawili zwłoki.
Policja aresztowała obudwu

Tragedja młodego podchorążego. Przeniesiony z artylerji do piechoty. popełnił samobójstwo w koszarach.

Łódź, 11 października.
W dniu wczorajszym o godzinie 5.30 po południu, gdy w pustych z powodu niedziel koszarach 31 p. Strz. Kan. przy ulicy Konstantynowskiej 81 panowała zupełna cisza, rozległ się nagle suchy trzask wystrzału rewolwerowego.

Ponieważ wystrzał rozległ się w pokojku, w którym zamieszkiwali trzej podchorążowie, udano się tam natychmiast. W pokoiku tym na łóżku z głową zwieszoną ku ziemi leżał 20-letni podchorąży Jerzy Sitkowski.
Z przestrzelonej skroni splotywała wąska struga krwi.
Sitkowski w kurczowo zaciśniętej dłoni trzymał rewolwer.

11 oficerów na ławie oskarżonych.

Dziś - pierwszy dzień procesu komand. Bartoszewicza. Nie jest wykluczony tajny przewód sądowy

Warszawa, 11 października.
Niezwyczajnie sensacyjna, a jednocześnie nie jakże bolesna sprawa nadużyć w kierownictwie naszej marynarki wojennej, znajdzie się dziś na forum wojskowego sądu okręgowego.
Na ławie oskarżenia zasiądzie 11 oficerów, a mianowicie: komandor por. Bartoszewicz Stachowski, pozostający w wojskowym więzieniu śledczym na Dzikiej, oraz odpowiadający z wolnej stopy: komandor Bernard Mueller, komandor podporucznik Kajetan Toczyński, por. Rudolf Kubiński, por. Aleksander Lipiński, komandor por. Jan Zdeb, komandor por. Władysław Morgulec, komandor por. Borys Mohuczy, porucznik Juliusz Wyde, kapitan Władysław Mróz - Pozowski, por. Stefan Rotkiel.

i krętackich machinacji. Wchodzi tu jeszcze w grę dwóch osobników, przeciwko którym toczy się proces karny w cywilnym sądzie okręgowym.
Są to uprzywilejowani przez Bartoszewicza dostawcy: pp. Marszałk i Erbsztejn.
Jakkolwiek znaczna część rozprawy będzie poświęcona nudnym ekspertyzom buchalteryjnym i technicznym orzeczeniom będzie ona niewątpliwie bardzo interesująca.
Jest to bowiem pierwszy proces oświetlający dokładnie jeden z fragmentów wielkich nadużyć w ministerstwie spr. wojskowych, które tak bardzo niepokoją opinię publiczną.

Zaalarmowano natychmiast pogotowie, którego lekarz po nałożeniu opatrunku przewiózł denata w stanie groźnym do szpitala wojskowego przy ulicy Przędzalnianej, gdzie o godzinie 11-ej w nocy wyzionął ducha.
20-letni podchorąży artylerji Jerzy Sitkowski był człowiekiem zrównoważonym o bardzo pogodnym usposobieniu.
W ciągu statnich kilku dni zmienił się jednak nie do poznania.
Ogarnęła go silna depresja, którą spowodował fakt, iż rozkazem pułkowym przeniesiono go z artylerji do piechoty.
Sitkowski, będąc nadzwyczaj ambitnym, nie mógł się pogodzić ze zmianą broni.
Daremnie pocieszały go koledzy. Podchorąży do tego stopnia przejął się tą sprawą, iż wczoraj po południu, korzystając z nieobecności dwóch kolegów, z którymi wspólnie zamieszkiwał w koszarach, targnął się na własne życie.

Widmo strejku przybrało realne kształty. Najdalej w czwartek zgaśnie ogleń pod kottami.

Włókniarze wysuną dziś nowe żądania.

Łódź, 11 października.
Po drugich mediacjach mających na celu pokojową likwidację zatargu w przemyśle włókienniczym, widmo strejku od dnia wczorajszego przybrało realne kształty. Przez odrzucenie przez przemysłowców żądania rozciągnięcia 5-procentowej podwyżki na pracowników biurowych i majstrów — strejk stał się tylko kwestją kilku najbliższych dni.
Jak się „Express” dowiaduje, w dniu dzisiejszym o godzinie 3-ej po południu odbędzie się jeszcze wspólna konferencja związków zawodowych na której ustalony ma być termin proklamowania akcji strejkowej.
Na tej konferencji ustalone być mają również nowe żądania, które niezwłocznie przesłane zostaną związkom przemysłowców.
Strejk najdalej wybuchłby we czwartek.

Jak nas zapewniają przedstawiciele związków zawodowych, robotnicy tym razem nie przyjmą już pośrednictwa rządowego, lecz domagać się będą uwzględnienia w całej rozciągłości nowych żądań, które jak zaznaczyliśmy wysunięte zostaną w dniu dzisiejszym.
Ze względu na to, że do chwili obecnej nie zostały jeszcze w poszczególnych instytucjach załatwione postulaty pracowników instytucji publicznej istnieje możliwość przyłączenia się ich do strejku włókienniczy.

Kurs dolara.

W dniu dzisiejszym przed południem na rynku walutowym w Łodzi kurs dolara wynosił 0.10 w płaceniu i 9.11 w zaofiarowaniu.
Tendencja spokojna.
DRUGA PRZEDGIELDA WARSZ.
Dolar w obrotach prywatnych 9.08
PRZEDGIELDA GDAŃSKA.
Złoty 57
Warszawa 56.90
Dolar 5.16
Przekaz na Warszawę 9.05

Wszystkim krewnym i znajomym, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom

B. P.

Ernestyny z Lande'ów

Krotoszyńskiej

składamy serdeczne podziękowanie

Rodzina.

Hrabia Ryszard Coudenhove Kalergi pierwszy człowiek paneuropejskiego czynu wciela w życie ideę Napoleona.

Na dni kilkanaście przed otwarciem wielkiego paneuropejskiego kongresu w Wiedniu, mówiliśmy tu, na tem miejscu o Paneuropie. Dziś, jeśli wola pomówimy o wielkim — Paneuropejczyku, który dzięki niezmiernie pracowitej i fenomenalnej energii kongres ten do skutku doprowadził.

Zwie się ów pierwszy człowiek paneuropejskiego czynu: Ryszard Coudenhove Kalergi.

Z matki japońskiej urodzony, potomek starego rodu greckiego, ma w sobie hr. Ryszard Coudenhove Kalergi krew dwóch ras. W chwili obecnej liczy niespełna 32 lata. Ten 32-letni młodzieniec przewodniczył w Wiedniu kongresowi elity inteligencji dwudziestu siedmiu państw.

Z zewnętrznego wyglądu: śliczny, delikatny paż ze świątym jakiegoś magnata. Smukły, łagodny, ugrzeczony. — Czoło jasne, tylko brwi zbiegają się z sobą; uśmiech miły, oczy pełne jasności i blasku. Ogromny spokój w mowie, w gestach — spokój niezmiernie koncentracji uwagi. W objęciu się, w sposobie obcowania z ludźmi: ujmujący czar.

Jakim cudem ten młodzieniec zdobył świat dla... swojej utopii? Jakim cudem potrafił dla propagandy swojej idei związać t. zw. „Unję Paneuropejską“ w 25 państwach i krajach? Jest to tajemnica ogromnego osobistego czaru — charme — i niesłychanej tężyzny ducha.

Mając lat 18, i studiując filozofję na uniwersytecie w Wiedniu, ożenił się z p. Idą Roland. W ośm lat potem miał już w głowie całą, przemyślaną do najdrobniejszych szczegółów ideę Paneuropii, czy li Stanów Zjednoczonych Europy. Nie podawał jej nigdy za własny pomysł. Idea jest stara, odwieczna. Świtła ona już w głowie królowi francuskiemu Henrykowi IV; znajdujemy ją w testamentie Napoleona, kreślonym przez niego na wyspie św. Heleny. Pisał tam wielki zdobywca: „Chciałem powołać do życia system wszech europejski, dać Europie wspólny kodeks i wspólny trybunał kasacyjny. Lecz siłą zbrojną byłem zmuszony jednoczyć Europę — obecnie już trzeba działać perswazją. — Niech syn mój dokonywa za wspólną zgodą wszystkich krajów i państw tego, czegom ja nie mógł siłą zbrojną dokonać. Obyż królowie pomądrzeli! Niema w Europie powodu dla którego miałyby ludy Europy z nienawiścią skakać sobie do oczu“.

Tak pisał Napoleon na św. Helenie. A weźmy do ręki pamiętniki Sullye'go... a Kanta „wieczny pokój“, czyliż nie opierał się na idei Stanów Zjednoczonych Europy? Paneuropa tkwi jak krogosłup w „Młodej Europie“ Mazzini'ego; o niej marzyli Wiktor Hugo i Nietzsche; o niej, Paneuropie, pisali po włosku Crispi i Nitti, po czesku Komieński i Masaryk, po rosyjsku Nowikow, po francusku Caillaux, po niemiecku Fried... wszyscy oni, po Europie rozproszeni, śnili sen o Europie Zjednoczonej. Tylko, że Ryszard Coudenhove-Kalergi wprowadził w czyn ich idee.

A my, polacy, czy do tej idei dorzuciliśmy cegiełkę swoją? Idea zła czy dobra, wielka czy mała, głęboka czy płytka — na razie: mniejsza! Chodzi o to, abyśmy, polacy brali udział w całym

Traktory przewiozły kościół.

W miejscowości Calgary w Kanadzie kościół był b. oddalony od miasta, wobec czego wierni nie przychodzili na nabożeństwo. Pastor wpadł na ekscentryczny pomysł: wynajął traktory Forda, które... przewiozły kościół do miasta.

Na grzbiecie okrągłego dolara wjeżdża z Ameryki do Europy barbarzyństwo.

Gertruda Ederle, Dempsey, Tunney — trzy symbole amerykańskiego rozwydrzenia.

Ody Gertruda Ederle, córka małego rzeźnika nowojorskiego, przepłynawszy niedawno kanał La Manche, wróciła z triumfem do Nowego Jorku, urządzono jej powitanie jakiego nie miał żaden wódz, wracający z wojny zwycięskiej.

Statek, wiozący tę tegą dziewczynę, niemiecko - amerykańską, powitały wszystkie syreny zgromadzonych w porcie nowojorskim okrętów i wszystkie gwizdawk fabryczne i trąby automobilowe. Harmider, który stąd powstał, urąga wszelkiemu opisowi.

Ale to wszystko jeszcze nic. Na ulice, któremi przejeżdżał czerwony, jakby prosto z plekła automobil honorowy jaki darowano dzielnej pływaczce, były zatłoczone ludźmi. Obliczano, że przeszło dwa miliony ludzi porzuciło zajęcia i sterczało na chodnikach ulic, w oknach i na dachach od północy, aby tylko ujrzeć wracającą triumfatorkę.

Burmistrz miasta Nowego Jorku powitał ją przemową, w której porównał jej zasługi z czynem Mojżesza, przechodzącego wraz ze swym narodem przez Morze Czerwone, i z Waszyngtonem, założycielem Stanów Zjednoczonych, który w wojnie z Anglikami przeszedł Delaware. I to wszystko dla zwyczajnej dziewczyny, która okazała się w posiadaniu dość silnych płuc i dość sprawnego mięśnia sercowego, aby przez dwanaście godzin bez przerwy pływać po morzu.

Jednakowoż ten entuzjazm dla „nieśmiertelnej“ Trudy był drobiazgiem wo-

bec szalu, jaki ogarnął Amerykanów wskutek wyniku walki dwóch ciężkich bokserów, dotychczasowego mistrza kułaka Dempseya z jego konkurentem Tunneym.

Ze wszystkich sportów obecnie tak szeroko uprawianych najmniej zrozumiałym i sympatycznym dla każdego kulturalnego człowieka jest sport boksu czyli skutecznego walenia pięściami.

Już sam fakt, że w tym jedynym sporcie idzie nie o wykazanie samej przewagi, ale o takie uszkodzenie przeciwnika, aby przy najlepszej woli nie mógł się już odplacić, że więc zapaśnicy biją się w tych spotkaniach niemilosier nie po głowach, oczach, nosach i brzuchach, że szczytem sukcesu jest z zw. „knock out“ czyli złamanie kości, stanowi miarę nagiego barbarzyństwa tego sportu.

Jakoż na ostatnim spotkaniu, któremu przypatrywało się przeszło dwieście tysięcy ludzi, a za bilet wstępu na arenę płacono w lańcuszku po tysiąc i więcej dolarów.

Tunney podbił Dempseyowi najpierw jedno oko potem drugie, wreszcie tak go pięknie „zamalował“ w całą fizjognomię że ten stracił przytomność i runął. W ten sposób Tunney wydarł Dempseyowi tytuł mistrza świata w „mordobicju“. Cóż trudno, różni są mistrze na świecie więc widocznie musi być także i taki.

Ale teraz następuje właściwa sensacja. Tunney za swój czyn jest obsypany honorami. Rząd mianuje go oficerem ma-

Srebro traci wartość. W ciągu sześciu lat cena spadła o 50 proc.

Na giełdach walutowych w Stanach Zjednoczonych i w Anglii daje się zauważyć stały spadek kursu srebra.

Dzieje się to już od sześciu lat. — W przeciągu tego czasu potracili właściciele akcji kopalni srebra ogromne majątki.

Cena drogiego kruszcu spadła bowiem o 50 procentów, — pozatem stale zaznacza się tendencja zniżkowa. Przyczyną tej katastrofy finansowej doszukują się giełdjarze w wycofaniu z obiegu waluty srebrnej i zastąpieniu jej złotem przez niektóre kraje azjatyckie.

Przestano bić pieniądze ze srebra i na rynku światowym pojawiły się ogromne ilości drogiego kruszcu, z którym niewiadomo co zrobić.

rynarki wojennej a miasto Nowy Jork nadaje mu godność... obywatela honorowego.

Według dotychczasowych pojęć europejskich godność obywatelstwa honorowego nawet najmniejsze miasta nadają tylko ludziom zasłużonym dla dobra publicznego. Za skuteczne bicie w głowę godności takiej nigdy jeszcze nikomu nie nadano. Początek zrobił w tym względzie Nowy Jork, obok Londynu największe na świecie skupienie ludzkości — dajmy na to — cywilizowanych.

To jest właśnie ta druga połowa ducha amerykańskiego, która na grzbiecie okrągłego dolara wjeżdża coraz głębiej do Europy.

Maluczko a także i u nas zaczęły się zwyczaj, że zamiast wieńczyć poetów, myślicieli i uczonych, będziemy najwyższe godności przyznawali tym, którym udało się rozbić największą liczbę nosów swoich bliźnich. Jest to groźne niebezpieczeństwo amerykańskie. Nazywa się ono — powrotem do barbarzyństwa.

ruchu ideowym cywilizowanego świata. O to chodzi.

Abyśmy byli zawsze i wszędzie obecni tam, gdzie się, jak w retorce na ogniu kultury i wiedzy, wywarła, aby się tak wyrazić: intelektualny postęp ludzkości. Idea Stanów Zjednoczonych Europy jest niewątpliwie ideą postępującą. To krok do zbratania się narodów i ludów. To etap po drodze ku najwyższemu ludzkości ideałom.

Zarazem jednak jest to — deska ratunku. Wcale realna, wcale utylitarna. Zmasowanie wszystkich krajów i

państw, ludów i narodów Europy w jeden blok przedewszystkiem ekonomiczny, wolny od granic celnych i wojennych klęsk — to zapobieżenie katastrofie nieuniknionego upadku i bankructwa niedużego względnie terytorjum z jakimiś 300 milionami ludności.

Idea paneuropejska to idea polityczno-gospodarczego zjednoczenia państw Europy — z wyjątkiem Anglii i Rosji, jak chce Coudenhove — w międzynarodową grupę, któraby miała następujące wspólne cele główne: 1) zawarcie paneuropejskiego paktu pokoju (przeciw

wojnie), 2) zawarcie przymierza wspólnej obrony przeciwko Rosji i 3) zawarcie unii celnej przeciwko ekonomicznej zależności od Ameryki.

Te trzy główne punkty stanowiły podłoże debatów na kongresie wiedeńskim. Są to trzy punkty — życia i śmierci. Zrozumiano to i zjechała się na kongres do Wiednia elita inteligencji europejskiej, wśród której głos np. zabierali i b. kanclerz austriacki Seipel i Herriot. Tu bowiem nie o żadną politykę chodzi ani też o „walkę klasową“, lecz o sam byt Europy.

„Ulen and Co“ sięga po Grecję

i wkracza na Bliski Wschód.

Włochy ugruntowują swój wpływ w Grecji przy pomocy kapitału i techniki amerykańskiej.

Rząd grecki podpisał przed kilku dniami umowę z syndykatem banków amerykańskich, włoskich i greckich w sprawie rozbudowy przedsiębiorstw publicznych w Grecji.

Syndykat ten tworzy 15 banków amerykańskich, reprezentowanych przez dom bankowy Gianniniego w Rzymie, grupę banków włoskich i grecki bank narodowy.

Zadaniem syndykatu jest budowa dróg, portów, wodociągów, kolei żelaznych itp. przedsiębiorstw użyteczności publicznej.

Pozatem syndykat zobowiązał się do ożywienia życia gospodarczego Grecji przez udzielenie dogodnych kredytów przemysłowych, rolnictwu i handlowi.

Warunki postawione przez zrzeszone banki zagraniczne są b. dogodne — rząd grecki, względnie komuny pokrywają rachunki po zakończeniu robót i oddaniu do użytku pucznego.

Początkowy kapitał syndykatu wynosi 3 milj. funtów szterlingów, czyli około 150 milionów złotych.

W dniach najbliższych syndykat przychodzi do budowy wielkich wodociągów w Atenach i Pireusie. W programie tych robót znajduje się budowa wielkiego sztucznego jeziora na równinie maratońskiej, które obejmie przestrzeń 2.414.000 kw. metrów i zawierać będzie 41 milj. metrów sześciennych wody.

Technicznym wykonawcą planów syndykatu banków, jest dobrze znana w Polsce amerykańska firma „Ulen and Co“.

Firma ta specjalizuje się na wschodzie Europy i na Bliskim Wschodzie.

Poza robotami prowadzonymi w Polsce i Grecji firma „Ulen and Co“ podpisała umowę z Persją i Turcją.

Dodać należy, że podpisanie umowy przez Grecję z konsorcjum banków wzmacnia poważnie wpływy polityczne Włoch.

Rozwój lotnictwa cywilnego w Anglii.

Ani jednego wypadku w ciągu roku.

Z wydanego niedawno przez dyrekcję lotnictwa cywilnego przy ministerstwie żeglugi powietrznej „Rocznego raportu o postępach lotnictwa cywilnego za czas od 1 kwietnia 1925 r. do 31 marca 1926 r.“, czerpiemy kilka ciekawych cyfr.

Flota „Imperial Airways Ltd.“, potężnego przedsiębiorstwa lotniczego, które jedyne korzysta z subsydjów państwowych, składa się z 14 samolotów, obliczonych na 178 pasażerów, o ogólnej mocy 10.999 MK.

W ubiegłym roku sprawozdawczym ilość miejsc pasażerskich wynosiła 119, moc silników 6825 MK.

W dziedzinie sterowców raport komunikuje, że budowa „R. 101“ i „R. 100“ postępuje naprzód. W Cardington i na bazie egipskiej kończy się konstrukcja masztów kotwicznych, ponadto ukończono w Cardington hangar długości 240 metr.

Raport podkreśla, że w okresie sprawozdawczym nie było żadnego wypadku z samolotem angielskim, natomiast katastrofę z francuskim samolotem.

Ruch pasażerski zwiększył się wprawdzie z 13.478 (cyfra zeszłoroczna) do 14.675 w roku sprawozdawczym, natomiast z ogólnej ilości przewiezionych pasażerów, przypada na angielskie towarzystwo 52 proc., podczas kiedy w roku 1920 udział Anglii wynosił 92 proc., w 1923-4 — 79 proc., zaś w ubiegłym — 58 proc.

Przeciętna regularność lotów wynosiła 93 proc., najniższa była w styczniu 1925 — 80 proc., najwyższa w kwietniu i czerwcu 1925 r. — 98 proc. Ilość przyimowanych lądowań stanowiła 5 proc. lotów.

Zmaszynowanie ludzkości

Wiedza stanie się „bożyszczem“, nauka potęgą, a człowiek doskonałą machiną, pełną zadowolenia z bytu.

Ale nauka może tylko wówczas wywierać wpływ dobroczynny, jeśli na jej straży czuwają jednostki wysoko moralne i etycznie uduchowione.

„Wiedza i przyszłość“ — oto tytuł dzieła prof. Haldana w Cambridge; entuzjasta postępu i rozwoju technicznego kreśli obrazy bytowania przyszłych pokoleń. Oto będzie olbrzymia tania produkcja wszelkich rzeczy codziennego zapotrzebowania, masowe wytwarzanie środków spożywczych, masowe zbiorowe mieszkania, olbrzymie lokale dla tysięcy ludności, masowe wycieczki w różnorodne kraje, bajkowe sposoby porozumiewania się, pokonanie przestrzeni i czasu, dla słuchu i wzroku, usunięcie wszelkich nieprzyjemnych wrażeń, bólu, cierpienia, czego dokona rozwój lecznictwa i środków znieczulających.

Będą dalej sztuczne sposoby rozwoju i kształtowania fizycznego i psychicznego przychodzących na świat obywateli obojga płci, wkońcu odpowiednie uregulowanie liczby rodzących się chłopców i dziewcząt dla uniknięcia nadmiaru jednych lub drugich.

W dziedzinie ekonomicznej zupełne uprzemysłowienie roli, sztuczne hodowle, sztuczne światło, elektryczność, olbrzymie siły motoryczne, wydobyte z ziemi i słońca dla nieustannej pracy gigantycznych maszyn i fabryk, działy masowe rozpowszechnianego piękna i sztuki, opartej o zdobycze chemii, w malarstwie, barwy świetlane; w rzeźbie bajejne materiały, które zachwycają plastyków, w muzyce polifonia nowych instrumentów, itd.

Prawdopodobnie też wyładuje się olbrzymi wzrost ludności w uprzemysłowieniu całej planety ziemskiej.

Oto obraz niejako zmaszynowania ludzkości! Wiedza stanie się „bożyszczem“, nauka potęgą, a człowiek doskonałą machiną, dobrze się odżywiająca pełną zadowolenia z bytu.

Żyjemy istotnie w epoce niespodzianek naukowych, to słyszymy o promieniach życia, to o promieniach śmierci, słyszeć i widzieć możemy już na odległość za pośrednictwem niewidzialnych fal eteru (radio), lekarze zwiastują przedłużenie życia w pełni sił młodzieńczych, a różne środki narkotyczne, pożądanym są przez miłośników nieznanego dreszczy. Umysły biczowane są całym gradem fanatycznych „pożądań sztucznych“ odbiegających daleko od harmonijnych nakazów przyrody. Symbolem tego jest w dziele prof. Haldane „Dedalos“ zniszczony sen o locie, symbolem oszołomienia, potęgą ujrzenia ślepych sił natury i stworzenia świata sztucznego przez i dla człowieka.

Na przeciwnym biegunie jest dzieło innego uczonego marzyciela Bertranda Russela pt. „Przyszłość nauki“. Tam symbolem jest „Ikaros“, który wzbijał się ku słońcu z pychą triumfu i wiara w własną moc ma swój epilog w katastrofie.

I o ile optymizm o potęgę nauki dla szczęścia ludzkości jest przesada, natomiast nie uwzględnia najgłębszych pragnień duszy ludzkiej, o tyle pesymizm Russela jest słuszny. — Człowiek widziany jednostronnie na pasku kultury materialnej, postępu technicznego wymaga za wiele od cywilizacji. Olbrzymi rozwój produkcji doprowadził do nieubłaganej straszliwej walki o surowce i rynki zbytu.

Wiedza i nauka mogą tylko wówczas wywierać wpływ uszczęśliwiający i dobroczynny, gdy na jej straży czuwają wysoko etycznie i moralnie uduchowione jednostki, gdy skarby jej roz-

działają mędrcy, patrzący na zbiorowisko ludzkie nie tylko samym mózgiem, ale i sercem!

Gdy mędrcy starożytni kryli wiedzę w świątyniach i uważali to, co dziś powoduje zaślepienie władzą materialną — „poznanie i władanie siłami przyrody“ za wiedzę tajemną, by nie sprofanować żądzą ziemską „cudowną jasność ducha“ — to istotnie mieli rację.

Jeśli postęp nauki i wiedzy rozwija się w czasach upadku i następuje zanik etyki i wiary w niepoznawalną najwyższą potęgę, wówczas rośnie tragiczny konflikt w duszach ludzkich i zbliża się katastrofa.

Sny o potęgę, o trjumfie stają się szyderczą karykaturą, człowiek staje się nie panem, ale niewolnikiem tego, co sam wytworzył a rozterka dusz rośnie pod brzemieniem cierpienia przejmującego całe warstwy społeczne i narody.

Odrodzenie iść musi przez wskazania proroków i wieszczów... „nie poprawicie ani spraw waszych, ani doli, jeśli nie poprawicie dusz i serc waszych“.

Spryiny manewr angielski

Przez stworzenie między narodowego syndykatu eksporterów węgla, chcą odzyskać utracone rynki.

Rząd angielski pod wpływem doświadczeń wyniesionych z długotrwałego strejku węglowego usilnie popiera dążenie przemysłu swego do utworzenia w Europie wielkiego międzynarodowego syndykatu eksporterów węglowych.

Anglia, cierpiąca obecnie na głód węgla, z perspektywą utraty rynków po zakończeniu strejku, chciałaby w drodze syndykatu międzynarodowego zabezpieczyć swemu przemysłowi dostateczną ilość węgla na czas strejku, a przede wszystkim w drodze umowy dobrowolnej osłabić walkę konkurencyjną po strejku i w ten sposób uzyskać z powrotem utracone rynki zbytu.

Ponieważ największe korzyści z tego syndykatu czerpałaby Anglia, więc państwa, eksportujące patrzają na inicjatywę angielską krzywym okiem, a rząd niemiecki wprost zabronił przemysłowcom swym wchodzić w jakiegokolwiek rokowania z angielskimi węglarzami.

Kilku niemieckich przemysłowców, którzy pojechali w tej sprawie do Londynu, przemysł węglowy niemiecki potraktował jako ludzi bez mandatu.

Miss DIANA ELWING, amerykańska gwiazda filmowa, jest również wyrocznią mody w Hollywood. Futro, które nosi, będzie najmodniejszym w nadchodzącym sezonie.

